

Deklaracija projekta SYNEVA

Kako vzajemni učinek interne in eksterne evalvacije zagotavlja kakovost v učenju in poučevanju

SI

Education and Culture

Socrates

1

Otroci imajo pravico do kakovostnega pouka, ki ga omogoča vzajemni učinek (sinergija) interne in eksterne evalvacije

Ta deklaracija je v skladu z evropsko vizijo, da bi vsi ljudje živeli in delali v medsebojni harmoniji, upoštevač pravice in dolžnosti vsakega posameznika. Da bi lahko vsak prispeval k prihodnosti Evrope, moramo že pri otrocih razvijati njihove darove in sposobnosti. Evalvacija na razredni, šolski, regionalni, nacionalni in evropski ravni omogoča in podpira izboljšave pri pouku, kar prispeva k uresničenju te vizije. Interna in eksterna evalvacija se moreta in morata medsebojno podpirati in združevati. V skladu s tezami te deklaracije imamo namen, da s sinergijo med interno in eksterno evalvacijo dosežemo kvalitetnejše izobraževanje otrok in njihov skladni razvoj.

2

Vsakdo ima pravico skupaj z drugimi sodelovati pri evalvaciji

Vsaka evalvacija je drugačna in tudi njen obseg je lahko različen. Lahko jo izvajamo v razredu, v šoli ali na regionalni in nacionalni ravni. Sodelujejo lahko posamezni učitelji s svojimi učenci ali pa je v proces vključenih še veliko več oseb. Bistvo tega koncepta sta pravica in skupna odgovornost vseh sodelujočih. Oboje je utemeljeno na demokratičnih načelih, ki podpirajo naš sistem v Evropski uniji. Na ta na in v procesu evalvacije s skupnimi napor prispevamo k uveljavljanju sposobnosti vseh sodelujočih in k njihovem skupnemu strokovnemu razvoju. Naloga vodstva šole je, da na nepristranski način omogoči vključitev vseh v proces evalvacije.

3

Vsak, ki je vključen v evalvacijo, se mora z drugimi strinjati glede namena in smisla evalvacije

V procesu, ki med interno in eksterno evalvacijo omogoča sinergijo obeh, je ključnega pomena, da imajo vsi neko vizijo. Ta nam omogoča najti smisel evalvacije. Različne osebe, vključene v proces, imajo različne vloge, zato lahko v evalvaciji vidijo različen smisel. To je tudi razlog, da odkrito definiramo oboje, smisel in vizijo. Nujno potrebno je vzpostaviti dialog in določiti pomen vizije ter začrtati cilje. Vsakemu, ki je vključen v evalvacijo, morata biti smisel in vizija jasna. Do tega pridemo z odkritim dialogom.

4

Evalvacija mora biti odkrita in pregledna. Pri tem moramo spoštovati pravice vsakega od sodelujočih

Da bi sinergija prišla do izraza in bi imela pozitiven vpliv, kar je navsezadnje smisel evalvacije, bi morali biti vsem sodelujočim razvidni mehanizmi in merila, ki jih za presojanje uporabljamo. Vodenje procesa mora temeljiti na jasnih vrednotah, s katerimi priznamo pomembnost vsakega od sodelujočih. Vsak ima pravico, da izrazi svoje mnenje, da mu prisluhnemo in da mu priznamo njegov prispevek. Prevzeti pa mora tudi svoj del odgovornosti. Vsi udeleženci naj spoštujejo in cenijo drug drugega..

5

Evalvacija mora voditi
k napredku učenja in
poučevanja

Smisel evalvacije je, da učiteljem omogoča boljše poučevanje in otrokom boljše učenje. To je ključnega pomena za napredek izobraževanja po vsej Evropi. Smisel celotne evalvacije – interne in eksterne – je usmerjen v napredek v učenju in poučevanju. Skozi sinergijo interne in eksterne evalvacije omogoča ta bistvene spremembe v poučevanju otrok.

6

Evalvacija je stalni proces,
ki mora postati del vsakodnevnega
življenja na šoli

»Smo tisto, kar nenehno ponavljamo; to pa niso naša dejanja, ampak naše navade.« (Aristotel)

Evalvacija je temeljnega pomena za stalno izboljševanje izobraževalnega procesa in predstavlja vitalni vidik v razvoju odličnosti. Če odličnost ni enkratni dogodek, temveč stalno visoka raven doseženih rezultatov, je tudi evalvacija stalno dogajanje in ne samo enkratni dogodek. Evalvacija je del nenehnega sodelovanja vseh, ki so vključeni v redno šolsko delo. Na ta način postane napredek stanje duha in način bivanja. Če pride do tega na vseh ravneh izobraževalnega sistema, bodo različne okoliščine privedle do sinergije skupnega dela za izboljšanje izobraževanja, kar je tudi bistvo evalvacije.

7

Sinergija v evalvaciji nas sili k načrtovanju najboljše prakse in izpopolnjevanju znanja

Evalvacija vpliva na izboljšanje učenja in poučevanja, če vsi vključeni v proces sodelujejo med seboj. Zato je pomembno zgraditi strukturo procesa, v katerem določimo način dela. Določiti moramo temeljno izhodišče, organizirati delavnice, povabiti kompetentne strokovnjake kot »kritične prijatelje«, postaviti mrežo sodelujočih, tako da je vse delo usmerjeno k skupnemu cilju. Osnovna značilnost tako strukturiranega procesa je, da se odvija sistematično in usklajeno. To je pomembno za vsak evalvacijski proces in podpira sinergijo med interno in eksterno evalvacijo na vseh ravneh.

8

Izboljševanje kakovosti v šolah zahteva stalen profesionalni razvoj vseh učiteljev v zbornici

Evalvacija je sestavni del prizadevanj za kakovostni napredek v učiteljevem stalnem profesionalnem razvoju.

Izboljšanje kakovosti v povezavi s stalno evalvacijo mora biti izpeljano z visoko ravnijo evalvacijskih kompetenc. Različne kompetence so odvisne od položaja in odgovornosti oseb v evalvacijskem postopku. Najbolj običajne kompetence so vezane na skupno in osebno motivacijo, na poznavanje teorije evalvacije, metode izvajanja, na veščine v komuniciranju in obvladovanju čustev ter na vodenje in upravljanje.

Razvijanje in vzdrževanje pričakovanih kompetenc je stalen izziv in zahteva usposabljanje vsega učiteljskega zbora. To naj bi bilo del stalnega strokovnega izpopolnjevanja, kar bi privedlo do novih idej, izmenjave izkušenj in promocije inovacij; vse z namenom, da pridobimo novo znanje v evalvaciji.

9

Do sinergije lahko pride, če ob interni evalvaciji upoštevamo nacionalne in mednarodne primerjalne študije

Mednarodne primerjalne raziskave (PISA, TIMSS) v prvi vrsti služijo informiranju nacionalnih šolskih sistemov. Seveda pa te študije lahko uporabi vsaka posamezna šola, zlasti če gre za vzorčno šolo in ima dostop do teh podatkov.

Eksterna evalvacija pomaga posamezni šoli, da določi svoje lastne standarde in svoj položaj v širšem kontekstu. Primerjava z drugimi šolami nam pomaga pri ugotavljanju objektivnih meril za presojanje naših lastnih podatkov.

Potencial nacionalnih in mednarodnih primerjalnih raziskav lahko koristno uporabimo za lastni razvoj v kombinaciji z rezultati interne evalvacije.

10

Če naj dosežemo sinergijo, mora biti vloga vsakogar, ki je vključen v postopek evalvacije, jasna že na začetku

Preden pristopimo k evalvaciji, je bistvenega pomena, da vsi vključeni v evalvacijo (učenci, starši, učiteljski zbor, »kritični prijatelji«, šolsko vodstvo, pedagoški svetovalci, inšpektorji idr.) sodelujejo pri določitvi njihovih vlog. Izhodišče evalvacije je v tem, da jo izvajamo predvsem z ljudmi in ne za ljudi. Tak pristop je eden od predpogojev, da pride do sinergije, hkrati pa omogoča uresničevanje drugih vidikov te deklaracije, kot so odprtost, zaupanje, ter zlasti soodgovornost.

11

Sinergija v evalvaciji zahteva zaupanje, zaupanje zahteva dialog in dialog vodi k splošnemu razumevanju

Sinergija interne in eksterne evalvacije pomeni integracijo znanja in izkušenj iz različnih virov in od različnih ljudi. Zato pa moramo zaupati vsem, ki so v evalvacijo vključeni. Sinergija med interno in eksterno evalvacijo potemtakem temelji na medsebojnem zaupanju, spoštovanju, skupnih vrednotah in iskanju skupnega jezika.

Zaupanje nastaja v atmosferi kulture in demokratičnega dialoga, ki je več kot samo pravica, da lahko govoriš in si poslušan. Pomembno je omogočiti drugim tako sodelovanje, da se v evalvacijskem postopku uveljavita pravica in integriteta vsakogar. Ta nenehni proces evalvacije potrebuje kulturo dialoga, kjer pridejo ljudje skupaj, da diskutirajo, se pogajajo in uveljavljajo svoje ideje.

To je pozitiven zglede, kako graditi skupno osnovo za evalvacijo.

12

Pri evalvaciji nima nihče od sodelujočih večje pristojnosti od drugih

Stališča v tej deklaraciji izražajo pogoje za visoko kakovost evalvacije. Obe, interna in eksterna evalvacija, jamčita razvojni kakovosti. Še več, verjamemo, da najboljša in najučinkovitejša evalvacija izhaja iz sinergije med obema. Če pristopimo k evalvaciji na ta način, postane jasno, da interna in eksterna evalvacija vodita k višjim standardom kakovosti. Ta nehierarhični pristop pa omogoča in krepi sinergijo.

Further information: <http://syneva.net>
Contact address: pi@schule.suedtirol.it

© Published by:
SYNEVA.net
Pädagogisches Institut für die deutsche
Sprachgruppe

Layout: Helene Lageder
Printed by: Druckerei ...